

edu
CAC

L'ESPECTACLE DELS FETS
UNITAT DIDÀCTICA 2 | INFORMACIÓ

INTRODUCCIÓ AL BLOC INFORMACIÓ	3
DE QUÈ TRACTA AQUESTA UNITAT?	5
OBJECTIU COMPETENCIAL, ÀMBITS I DIMENSIONS	8
SEQÜÈNCIA D'ACTIVITATS	9
GUIA DE PROGRAMACIÓ	11
DESCRIPCIÓ DE LA SEQÜÈNCIA D'ACTIVITATS	15
SESSIÓ 1. ELS TITULARS INFORMATIUS	16
SESSIÓ 2. NOTICIES RIGOROSSES I SENSACIONALISTES	19
SESSIÓ 3. PRODUÏM UNA NOTICÍA!	25
SESSIÓ 4. EDITEM LA NOTÍCIA!	28
MATERIALS COMPLEMENTARIS I D'AMPLIACIÓ	30

INTRODUCCIÓ AL BLOC INFORMACIÓ

Benvinguts i benvingudes al bloc d'Informació d'eduCAC. Aquest bloc està compost per:

- **Quatre unitats didàctiques (UD)**
- **Un projecte d'aula (PA):** pensat perquè l'alumnat pugui posar en pràctica un projecte informatiu en format audiovisual
- **I tres tutorials:** que et guiaran en el procés de creació de l'audiovisual

			
<u>De què parlem?</u> (UD1)	<u>L'espectacle dels fets</u> (UD2)	<u>A qui em crec?</u> (UD3)	<u>Periodisme ciutadà</u> (UD4)
			
<u>Fem periodisme</u> (PA1)	<u>Preproducció.</u> <u>Preparem el projecte</u>	<u>Producció.</u> <u>Gravem!</u>	<u>Postproducció.</u> <u>Editem!</u>

Els materials didàctics d'aquest bloc estan pensats per aproximar les claus del periodisme a l'alumnat. Volem promoure una ciutadania crítica i proactiva davant d'un món cada vegada més carregat de sobreinformació. Per això pensem que és important fomentar el coneixement sobre el llenguatge informatiu, promoure les competències lingüístiques, audiovisuals, personals i socials, i digitals perquè els i les joves d'avui es converteixin en ciutadans i ciutadanes amb capacitat d'assimilar per si mateixos tota la informació que ens arriba diàriament, en diferents formats i contextos, i puguin formar-se el seu propi criteri. Cada docent haurà d'adaptar la proposta a un àmbit curricular concret.

Abans d'entrar en matèria és important que clarifiquem alguns dels conceptes bàsics del gènere informatiu:

- **La notícia.** Emmarcada en diferents mitjans de comunicació (premsa, ràdio, TV, etc.). La notícia és el gènere periodístic per excel·lència i es caracteritza per la veracitat i l'objectivitat. Les notícies responen a l'interès de la societat i tracten temes i fets d'actualitat. En l'àmbit audiovisual, les notícies mostren la informació a través d'imatges i un text oral i, normalment, són de curta duració. Com a periodistes per uns dies, hem de saber que una notícia ha d'intentar respondre les 6W –per les seves sigles en anglès–: *Who?* (Qui són els protagonistes?) *What?* (Què ha succeït?) *Where?* (On ha passat?) *When?* (Quan ha succeït?) *Why?* (Per què? Quines són les causes?) *How?* (Com? De quina manera han succeït els fets?)

- **El reportatge.** Es diferencia de la notícia per ser més extens i allunyar-se de l'estricta actualitat. El seu objectiu és aprofundir en la temàtica que es tracta, tot incloent entrevistes a testimonis o experts/es i informacions sobre antecedents, causes i conseqüències. Per a l'elaboració d'un reportatge, doncs, és imprescindible fer un treball previ de documentació i recerca d'informació i comptar amb testimonis i/o persones expertes que puguin contribuir a transmetre al públic informacions en profunditat sobre els fets d'actualitat.
- **El documental.** Es caracteritza per anar més enllà de la finalitat d'informar, s'acosta al gènere cinematogràfic pel seu ús de recursos artístics i la implicació de la subjectivitat del director/a. Així, en un documental, el seu creador/a utilitza el relat per donar una visió creativa i sovint personal sobre una realitat concreta. Quan s'elabora un documental, doncs, és important definir quin enfocament volem donar sobre la temàtica per tal de guiar el nostre públic a la reflexió. Divulgar, fer visible un tema o problemàtica en concret, tractar en profunditat un tema d'actualitat... Són alguns dels objectius que persegueixen els documentals. Per això és també imprescindible el treball de documentació i recerca d'informació i comptar amb testimonis i/o experts en la matèria.

En tots els gèneres periodístics és important tenir clar sobre què volem informar i si té un valor d'interès per aquells qui ho reben. Quin pot ser aquest valor? Pot ser que la informació que donem sigui sobre quelcom excepcional, que els fets tinguin conseqüències per a la població o que la informació sigui de proximitat emocional o temporal, entre d'altres.

Si voleu que el vostre alumnat es posi a la pell dels i les periodistes i desenvolupar un d'aquests gèneres informatius en format audiovisual, trobareu totes les pautes necessàries en el [Projecte d'Aula 1-Fem periodisme!](#)

DE QUÈ TRACTA AQUESTA UNITAT?

Impacte o rellevància? Impressió o aprofundiment? Dramatització o neutralitat? Emoció o rigor? En definitiva, **entreteniment o informació**?

Una **notícia**, segons la seva definició, és una informació sobre algun fet que es considera important divulgar. El periodista ha d'afrontar amb la màxima responsabilitat el **què**, el **qui**, el **com**, el **quan**, l'**on** i el **perquè** del fet concret, sota principis de veracitat i objectivitat, i prioritant la concreció i el filtratge d'allò irrellevant. Però, sempre és així?

Des de finals del segle XX, investigadors com ara [Krüger](#), [Patterson](#) o [Lozano](#) van detectar una nova tendència que van anomenar "infoentreteniment": la fusió d'informació i entreteniment per atraure audiències poc interessades en el llenguatge informatiu, convertint els fets en un espectacle atractiu per al públic. **L'infoentreteniment**, doncs, fa referència a la tendència dels mitjans a presentar la informació com a espectacle i la seva funció principal és la de servir de ganxo per captar i mantenir l'audiència (Thomas, 1990). Així, la transmissió de la realitat se subordina a les tècniques pròpies de la ficció i l'entreteniment. El mitjà audiovisual ha creat una **nova noció de notícia**, que reuneix elements d'humor o de tragèdia, i que barreja els aspectes conflictius o espectaculars amb els elements importants.

Actualment, vivim envoltats de pantalles i rebem una gran quantitat de continguts en què sovint es barregen elements d'un gènere i l'altre (informació i entreteniment). Tal com explica la periodista Mariona Sanz (2019): "Tenim molta informació, però alhora estem saturats d'estímul. La **sobreinformació** disponible, i el ritme amb el que rebem inputs de tota classe a través dels mòbils, tauletes i ordinadors fa que cada cop llegim menys, i que ens quedem només amb els titulars, amb la superfície". Podeu llegir algunes de les causes que apunta Sanz sobre això en aquest l'article que va publicar a *Crític* ['Aixeca el cap del mòbil! Com ens estan afectant les noves tecnologies?'](#)

En aquest sentit, el polític Antoni Gutiérrez-Rubí en el seu article ['La democràcia instantània'](#), publicat el 2019 a *El Periódico*, ens parla de **la tirania dels cinc segons**, assenyala que triguem només quatre segons a esgotar la nostra **paciència cognitiva**. Això vol dir que passats només quatre segons ja volem rebre una gratificació, és el temps que acceptem esperar a canvi de rebre alguna cosa, alguna informació valuosa o quelcom que ens agradi, interressi o emocioni. **El negoci**, tal com afirma Gutiérrez-Rubí, "**ja no és la informació, és l'atenció**", i això ens torna "més capritxosos, impacients, puerils i manipulables". Gutiérrez-Rubí alerta també que això té implicacions socials i polítiques: "L'economia de l'atenció està transformant també la democràcia en una política de l'atenció."

Això és el que ha portat a un nou fenomen, el **clickbait (pescaclics)**, el qual consisteix bàsicament a aconseguir, a través d'un titular cridaner, que el màxim d'usuaris possibles facin clic en el teu article, que hi entrin, encara que sigui només per uns segons. Tal com diu Josep Maria Ganyet a ['L'article que els diaris digitals no volen que llegeixis'](#), publicat al diari digital *VIA Empresa*, gran part de la premsa digital viu cada cop més preocupada per **competir generant clics**, i tot clic comença amb un titular prou sensacionalista que capti la nostra atenció. És igual si el contingut no s'ajusta ben bé a l'expectativa creada, el que compta és el clic. De fet, això tampoc és nou ni és necessàriament dolent –els **tabloides** ho han fet tota la vida–, el problema arriba quan el pescaclics es converteix en la norma.

I és que, tal com explica el periodista i escriptor David Jiménez, en una entrevista realitzada per *Crític*: **"48 segons és la mitjana de temps que la gent dedica a llegir un article en un diari digital"**. Si aconsegueixes molts clics, aconseguiràs que més anunciants, més empreses de publicitat, vulguin promocionar-se a la teva web i, per tant, guanyaràs més diners, ja que aquestes pagaran per tenir presència publicitària en el teu espai. Aquest és el secret i el problema del pescaclics, i és el que provoca que l'objectiu principal del titular deixi de ser informar-te i passi a ser, principalment, fer-te entrar a la seva pàgina per, així, guanyar més diners. Arribats a aquest punt, tant és si llegeixes la notícia sencera o a mitges, si la informació t'aporta quelcom interessant o no, a partir d'aquí només compten les entrades, els clics.

Amb tot, les dinàmiques d'internet fan que aquestes tendències augmentin, ja que:

- L'actual model d'ingressos a internet es basa en la publicitat i aquesta depèn de **la quantitat de visites que aconseguixis captar** a la teva pàgina web.
- Els usuaris poden **aportar material sobre els fets**, a través de les xarxes socials o de plataformes que permeten compartir continguts.
- Per tant, el que abans només podien fer els i les periodistes: **informar; ara està a l'abast de qualsevol usuari**, de qualsevol persona amb accés a internet.
- Les empreses poden saber d'una manera molt fàcil quin tipus de notícies i imatges interessen a l'audiència, veient **les tendències i les interaccions dels usuaris** a les xarxes.

Si us interessa aprofundir més amb el funcionament de la publicitat a internet i com aquesta ens influeix, a eduCAC trobareu dues unitats didàctiques per treballar aquesta qüestió **UD9-Això també és publicitat** i **UD10-Saben el que volem?**

El pescaclics, però, és només la punta de l'iceberg d'un fenomen molt més gran: el **sensacionalisme**. Per entendre millor què és el sensacionalisme i com funciona, us proposem la visualització dels vídeos següents:

Autoria del vídeo	Data	Vídeo	Duració
<i>Línea Abierta</i> On line Canal de YouTube	8/11/2017	<u>Sensacionalismo – La prensa del miedo</u>	16:04 min

Autoria del vídeo	Data	Vídeo	Duració
<i>Demasiado Tarde</i> Programa de CNN Chile	8/04/2013	<u>Cómo se hacen las noticias según Demasiado Tarde</u>	2:23 min

Consumir informació espectacularitzada comporta que cada cop tinguem menys sensibilitat a l'hora de veure les imatges i, el que és més important, que trivialitzem els fets i perdem la capacitat de donar importància a elements que la tenen. Ser conscients d'aquest fet ens permet rellegir el que veiem per tal de ser persones més informades i amb una mirada crítica sobre el món.

El primer pas per prendre consciència és conèixer quins elements ha de tenir una notícia rigorosa i bon titular informatiu, i poder diferenciar-los del pescaclics i de les notícies sensacionalistes:

Una notícia rigorosa:

- Té com a objectiu informar l'audiència.
- Basa el seu discurs en el què, qui, com, quan, on i per què dels fets d'actualitat.
- Utilitza un llenguatge precís, rigorós.
- Les seves fonts d'informació hi són contrastades i fiables.
- Mostra els fets amb la màxima objectivitat.
- Descarta la informació innecessària en pro d'informar de manera precisa i clara.
- Fa ús d'imatges necessàries i descriptives per contextualitzar i n'utilitza d'amateurs només si és necessari.

Una notícia sensacionalista:

- Té com a objectiu atraure l'audiència.
- Basa el seu discurs en el dramatisme propi de la ficció (música, ritme, etc.).
- Utilitza un llenguatge col·loquial.
- Les fonts sovint no estan contrastades o en desconeixem l'origen.
- Utilitza elements emocionals per aconseguir l'empatia del públic.
- Fa ús d'imatges impactants, sovint sense tenir en compte la sensibilitat del públic, i utilitza molts cops imatges d'origen amateur.
- Mostra els fets de manera exagerada.

Segons els criteris periodístics, un bon titular ha de...

- Ser actual.
- Ser concís i breu.
- Ser molt clar, sense ambigüitats.
- Despertar la curiositat del lector/a.
- Ser veraç i demostrar concordança amb la informació que trobarem en el cos de la notícia.
- Contenir paraules clau que facilitin la cerca del contingut per internet.

Identificarem un titular basat en el pescaclics perquè...

- Busca despertar la curiositat del lector/a.
- Busca generar un sentiment o una reacció immediata en el lector/a: alarmisme, dramatisme, emoció, indignació, etc.
- El titular sovint no té relació directa amb el cos de la notícia o no compleix les expectatives.
- Són titulars tendenciosos, escrits en forma de pregunta, que ofereixen decàlegs o altres llistats.
- Conté paraules clau que faciliten la cerca del contingut per internet, però les prioritza en funció del que es creu que la gent buscarà, més enllà dels criteris informatius.

Al llarg de la unitat didàctica també es treballa el concepte de **fonts d'informació**. Recomanem fer un acompanyament a l'alumnat perquè entenguin què vol dir verificar fonts d'informació i aprenguin a fer-ho d'una manera bàsica. Per això, us recomanem consultar l'entrada '[Font periodística](#)' de la Viquipèdia, l'article '[Com verificar les fonts i els continguts a Internet?](#)', publicat al blog Marketing Digital i també la visualització dels vídeos de la campanya [Atura't, pensa i verifica](#), impulsada pel CAC ([vídeo 1](#)) i ([vídeo 2](#)).

DE QUÈ TRACTA AQUESTA UNITAT?

Una notícia és una informació sobre algun fet que es considera important divulgar. Amb l'aparició de les tecnologies de la societat de la informació, sorgeix una nova manera d'oferir informació en la qual es barregen elements propis del gènere informatiu amb elements propis de l'entreteniment. Aquesta nova activitat o tendència s'anomena **infoentreteniment** i permet atreure audiències poc interessades en el llenguatge informatiu, convertint els fets en un espectacle atractiu per al públic. Actualment, internet ha generat una gran transformació de les notícies. Els mitjans i les xarxes són una de les nostres principals finestres al món, per això és important saber distingir una **notícia rigorosa** d'una **sensacionalista**, entendre la diferència entre un **titular** i un **pescaclics**, i així poder destriar el que és important d'allò que és pur entreteniment.

OBJECTIU COMPETENCIAL

Produir i gravar una notícia breu en grup a través de l'elaboració prèvia del guió tècnic i literari seguint els principis de rigor informatiu per prendre consciència de com ens afecta la barreja d'informació i entreteniment que rebem a través de diversos canals i mitjans a la nostra manera de percebre la realitat.

ÀMBITS TRANSVERSALS	DIMENSIONS	COMPETÈNCIES
Digital	Instruments i aplicacions	C3. Utilitzar les aplicacions bàsiques d'edició d'imatge fixa, so i imatge en moviment per a produccions de documents digitals
	Tractament de la informació i organització dels entorns de treball i aprenentatge	C4. Cercar, contrastar i seleccionar informació digital adequada per al treball a realitzar, tot considerant diverses fonts i mitjans digitals
Personal i social	Aprendre a aprendre	C3. Desenvolupar habilitats i actituds que permetin afrontar els reptes de l'aprenentatge al llarg de la vida
	Participació	C4. Participar a l'aula, al centre i a l'entorn de manera reflexiva i responsable

ÀMBITS DISCIPLINARS

- Àmbit lingüístic
- Àmbit social
- Àmbit tecnològic

GLOSSARI

▪ Notícia rigorosa ▪ Notícia sensacionalista ▪ Infoentreteniment	▪ Titular informatiu ▪ Pescaclics ▪ Guió tècnic ▪ Guió literari

SEQÜÈNCIA D'ACTIVITATS

SESSIÓ 1 – ELS TITULARS INFORMATIUS

DESCRIPCIÓ DE LES ACTIVITATS¹

Activitat 1. Què en sabem de la informació que ens arriba?

S'analitza la informació que rebem a partir del titular d'una notícia i d'una conversa de WhatsApp.

Activitat 2. Titulars informatius i pescaclics

Es coneixen els tipus de titulars i es compara una mateixa notícia des de la perspectiva de la informació rigorosa i des del sensacionalisme.

Activitat 3. Fem titulars en grup a partir del que hem après

S'elaboren dos titulars sobre una mateixa notícia, un amb criteris informatius i l'altre amb l'objectiu de pescar clics.

SESSIÓ 2 – NOTÍCIES RIGOROSES I SENSACIONALISTES

DESCRIPCIÓ DE LES ACTIVITATS

Activitat 4. Notícia rigorosa i notícia sensacionalista

Es parteix de la comparació de dues peces audiovisuals per diferenciar entre una informació rigorosa i una sensacionalista; i s'ha d'elaborar una infografia que reculli un conjunt de conceptes clau.

Activitat 5. Analitzem una notícia a partir d'un model

S'analitza una notícia en format audiovisual per veure si conté elements propis d'una notícia espectacle o no.

¹ Cada sessió està pensada per una durada aproximada de dues hores. En l'apartat 'Descripció de la seqüència d'activitats' trobareu tota la informació detallada i les pautes de cada activitat. Els textos que veureu marcats amb ombrejat van dirigits al docent i, a continuació, trobareu desenvolupada la proposta d'activitats per a l'alumnat.

SESSIÓ 3 – PRODUÏM UNA NOTÍCIA

DESCRIPCIÓ DE LES ACTIVITATS²

Activitat 6. Fem el guió tècnic

Reunió de l'equip per plantejar la notícia i prendre decisions. Visualització dels tutorials eduCAC com a suport.

Activitat 7. Gravem la notícia

Descàrrega i/o gravació del material audiovisual per elaborar la notícia amb la seva corresponent importació a l'ordinador o dispositiu d'edició.

SESSIÓ 4 – EDITEM LA NOTÍCIA

DESCRIPCIÓ DE LES ACTIVITATS

Activitat 8. Editem la notícia

Edició de la notícia i publicació dels vídeos realitzats a la plataforma que s'esculli.

Activitat 9. Visualitzem les notícies

Visualització conjunta de les notícies per comprovar si compleixen els requisits per ser considerades informació rigorosa.

² Cada sessió està pensada per una durada aproximada de dues hores. En l'apartat 'Descripció de la seqüència d'activitats' trobareu tota la informació detallada i les pautes de cada activitat. Els textos que veureu marcats amb ombrejat van dirigits al docent i, a continuació, trobareu desenvolupada la proposta d'activitats per a l'alumnat.

GUIA DE PROGRAMACIÓ

UD2: Informació. L'espectacle dels fets

Objectiu: Produir i gravar una notícia breu en grup a través de l'elaboració prèvia del guió tècnic i literari i seguint els principis de rigor informatiu per prendre consciència de com ens afecta la barreja d'informació i entreteniment que rebem a través de diversos canals i mitjans a la nostra manera de percebre la realitat.

Criteris	Indicador nivell 1 (satisfactori)	Indicador nivell 2 (notable)	Indicador nivell 3 (d'excel·lència)	Dimensions i Competències transversals	Continguts clau	Activitats
Elaborar el guió tècnic i literari d'una notícia breu de manera rigorosa	Escriu i col·labora en el guió tècnic i literari d'una notícia que compleix mínimament els criteris formals i de contingut per ser rigorosa	Escriu i col·labora en el guió tècnic i literari d'una notícia que compleix majoritàriament els criteris formals i de contingut per ser rigorosa	Escriu i col·labora en el guió tècnic i literari d'una notícia que compleix tots els criteris formals i de contingut per ser rigorosa i sap justificar-ho	Digital Dimensió: tractament de la informació i organització dels entorns de treball i aprenentatge C4. Cercar, contrastar i seleccionar informació digital adequada per al treball a realitzar, tot considerant diverses fonts i mitjans digitals	CC13: Fonts d'informació digital: selecció i valoració CC15: Ètica i legalitat en l'ús i instal·lació de programes, comunicacions i publicacions, i en la utilització de la informació	2, 3, 5, 6, 7
Gravar la notícia	Grava i/o descarrega el material necessari per produir la notícia del grup amb ajuda d'altri	Grava i/o descarrega el material necessari per produir la notícia del grup de manera autònoma	Grava i/o descarrega el material necessari per produir la notícia del grup de manera autònoma i ho comparteix amb la resta	Digital Dimensió: instruments i aplicacions C3. Utilitzar les aplicacions bàsiques d'edició d'imatge fixa, so i imatge en moviment per a produccions de documents digitals Dimensió: tractament de la informació i organització dels entorns de treball i aprenentatge C4. Cercar, contrastar i seleccionar informació digital adequada per al treball a realitzar, tot considerant diverses fonts i mitjans digitals	CC1. Funcionalitats bàsiques dels dispositius CC10. Llenguatge audiovisual, imatge fixa, so i vídeo CC15. Ètica i legalitat en l'ús i instal·lació de programes, comunicacions i publicacions, i en la utilització de la informació	7

Criteris	Indicador nivell 1 (satisfactori)	Indicador nivell 2 (notable)	Indicador nivell 3 (d'excel·lència)	Dimensions i Competències transversals	Continguts clau	Activitats
Editar la notícia	Edita i/o col·labora en el grup amb ajuda	Edita i/o col·labora en el grup amb autonomia	Edita i/o col·labora en el grup amb autonomia i proposa recursos i programes per millorar-ho i allotjar-ho	Digital Dimensió: instruments i aplicacions C3. Utilitzar les aplicacions bàsiques d'edició d'imatge fixa, so i imatge en moviment per a produccions de documents digitals	CC15. Ètica i legalitat en l'ús i instal·lació de programes, comunicacions i publicacions, i en la utilització de la informació	8
Treballar en grup de manera respectuosa i col·laborativa	Treballa en grup amb respecte i fent la feina encomanada	Treballa en grup amb respecte i col·laborant amb la presa de decisions de les tasques encomanades	Treballa en grup amb respecte i col·laborant amb la presa de decisions de les tasques encomanades i ajuda a qui ho necessita	Personal i Social Dimensió: aprendre a aprendre C3. Desenvolupar habilitats i actituds que permetin afrontar els reptes de l'aprenentatge al llarg de la vida	CC14. Habilitats i actituds per al treball en grup CC15. Dinàmiques de cohesió de grup i col·laboratives	6, 7, 8, 9
Participar en els debats, reflexions i posades en comú a l'aula	Participa en les activitats de reflexió i posada en comú a l'aula	Participa en les activitats de reflexió i posada en comú a l'aula respectant el torn de paraula i fent aportacions al tema tractat	Participa en les activitats de reflexió i posada en comú a l'aula respectant el torn de paraula i fent aportacions rellevants al tema i tenint en compte les opinions dels altres	Dimensió: participació C4. Participar a l'aula, al centre i a l'entorn de manera reflexiva i responsable	CC19. Recursos i tècniques de participació	1, 5, 8, 9

Criteris	Indicador nivell 1 (satisfactori)	Indicador nivell 2 (notable)	Indicador nivell 3 (d'excel·lència)	Dimensions i Competències transversals	Continguts clau	Activitats
Reconèixer la influència que exerceix la barreja de notícies rigoroses i sensacionalistes en la percepció que es té de la realitat	Verbalitza la influència que els diferents tipus de notícies tenen en la percepció de la realitat propera amb algun exemple	Verbalitza la influència que els diferents tipus de notícies tenen en la percepció de la realitat propera i més llunyana amb exemples variats	Verbalitza la influència que els diferents tipus de notícies tenen en la percepció de la realitat propera i més llunyana amb exemples variats i fa propostes per gestionar-ho	Personal i Social Dimensió: aprendre a aprendre C3. Desenvolupar habilitats i actituds que permetin afrontar els reptes de l'aprenentatge al llarg de la vida Dimensió: participació C4. Participar a l'aula, al centre i a l'entorn de manera reflexiva i responsable	CC14. Habilitats i actituds per al treball en grup CC15. Dinàmiques de cohesió de grup i col·laboratives CC19. Recursos i tècniques de participació	5, 6, 7, 9

edu
CAC

L'ESPECTACLE DELS FETS

UNITAT DIDÀCTICA 2 | INFORMACIÓ

DESCRIPCIÓ DE LA SEQÜÈNCIA D'ACTIVITATS

SESSIÓ 1. ELS TITULARS INFORMATIUS

En aquesta sessió proposem 3 activitats per treballar la informació que ens arriba a partir dels titulars. L'objectiu és aprendre a diferenciar el sensacionalisme del rigor informatiu a partir de l'anàlisi i la comparació de titulars per distingir els titulars rigorosos dels pescaclics. L'activitat 1 és introductòria i està concebuda per a l'alumnat del 1r cicle d'ESO. A l'activitat 2 es treballa el concepte de titular dins de l'estructura d'una notícia, i els tipus de titulars. A l'activitat 3 es proposa elaborar titulars rigorosos i titulars basats en pescaclics a partir d'una mateixa notícia. Suggerim fer les activitats 1 i 2 individualment i l'activitat 3 en grup.

Activitat 1. Què en sabem de la informació que ens arriba?

Cada dia reps molta informació a través dels mitjans de comunicació tradicionals, com la televisió o la ràdio, i a través dels canals d'informació, com ara YouTube, Instagram, i altres xarxes socials en què participes.

- Com t'informes sobre allò que passa al món? A través d'Instagram? Pàgines web? YouTube? Diaris digitals? Televisió?
- Què et creus més, una notícia que et reenvia un amic o amiga per WhatsApp o la que llegeixes en un diari digital?

Llegeix la notícia següent i contesta les preguntes que trobaràs tot seguit:

Diari	Data	Notícia
<i>El Punt Avui</i>	26/03/2020	<u>Barcelona obre un servei amb 225 lliteres per a sensesostre</u>

- En quin diari està publicada la notícia?
- Creus que és un diari rigorós? Per què?
- Identifica: el titular, l'entrada i el cos o desenvolupament de la notícia. Si tens dubtes sobre el que és cada cosa, a la següent activitat podràs comprovar si ho has fet bé.
- Si, a més d'aquest enllaç, n'haguessis vist un altre que posés: **225 sensesostre viuen gratis en un edifici de Barcelona**. Quin hauries clicat primer? Per què?

Ara, fixa't en aquest xat de WhatsApp i respon les preguntes que trobaràs a continuació:

- Explica què haguessis fet si una amiga teva t'hagués enviat aquesta informació.
- Quan reps un whatsapp, si la informació t'interessa, busques més informació en algun altre lloc? On?
- Normalment, què és el que et convenç per clicar i entrar a veure tota la informació relacionada amb una notícia?

Activitat 2. Titulars informatius i pescaclics

En aquesta activitat s'explica el concepte de titular com a part de l'estructura d'una notícia. Es proposa conèixer la tècnica basada en el pescaclics a través d'un article periodístic que explica estratègies que es fan servir per cridar la nostra atenció. Seguidament, es proposa comparar dues notícies per diferenciar el sensacionalisme del rigor informatiu.

2.1 Titular informatiu i pescaclics. Concepte.

Ara que ja has consultat una notícia, veuràs quina estructura ha de tenir.

Una notícia, tant si parlem de la premsa escrita com dels mitjans audiovisuals, està estructurada en tres parts: **titular, entradeta i cos o desenvolupament**. El **titular informatiu** presenta la notícia i té com a objectiu convidar-te a llegir, si és un diari, o convidar-te a escoltar si és un mitjà audiovisual. L'**entradeta** fa referència al primer paràgraf abans de començar la notícia, si és premsa escrita, o a la introducció si és un mitjà audiovisual, i explica les dades més rellevants. El **cos o desenvolupament** és la part on s'explica tot el contingut de la notícia i ha de respondre a les preguntes: Què, qui, quan, per què, com, on, quí. El titular sempre ha de tenir concordança amb la informació que es troba en el cos de la notícia.

Un **bon titular** ha de ser: concís, breu, clar i veraç. Ha de contenir paraules clau que facilitin la cerca del contingut per internet. Normalment, els titulars fan servir un llenguatge cridaner perquè busquen captar l'atenció.

A vegades, però, com passa en altres àmbits, en l'àmbit d'internet es fa un mal ús dels titulars. S'elaboren titulars basats en la **tècnica del pescaclics** que manipulen la informació amb l'única finalitat d'aconseguir que obris un enllaç determinat. Fan servir el sensacionalisme i el misteri per despertar la teva curiositat i les teves emocions. D'aquesta manera les empreses aconsegueixen moltes visites a la seva pàgina web i augmenten els seus beneficis. L'actual model d'ingressos publicitaris a internet es basa en la quantitat de visites que rep una pàgina web i per això es fa un gran ús d'aquesta tècnica. És important que aprenguis a identificar els **titulars rigorosos**, que tenen una finalitat informativa, dels **titulars** basats en la tècnica del **pescaclics**, per poder decidir com vols informar-te i rebre la informació.

Llegeix aquest article i fes un resum que reculli les idees més importants. Després, escriu tres titulars basats en la tècnica del pescaclics.

Diari	Data	Article
Verne El País	20/07/2015	<u>8 increíbles técnicas que usan los titulares para llamar tu atención (la #9 te sorprenderá)</u>

2.2 Comparem titulars informatius

A continuació, et proposem que llegeixis dues notícies que fan referència a la malaltia que pateix l'actor Dani Rovira. Et demanem que llegeixis els titulars i les notícies i que contestis les preguntes:

- Quin titular està pensat per despertar la teva curiositat, les teves emocions? Per què?
- Quina de les dues notícies creus que explica amb més rigor els fets? Per què?

Diari	Data	Notícia
El Nacional	25/03/2020	<u>El drama de Dani Rovira: pateix una greu malaltia res a veure amb el coronavirus</u>
El Periódico	25/03/2020	<u>Dani Rovira anuncia que té càncer</u>

Activitat 3. Fem titulars en grup

Ara que ja saps què és un titular i que has practicat, et proposem fer aquesta activitat en grup.

Cada grup:

- **Trieu dos o tres temes d'actualitat**, poden ser temes de notícies d'actualitat d'àmbit local, estatal, internacional... O, si ho preferiu, podeu pensar en temes del mateix institut.
- **Escriviu dos titulars per cada tema**, la consigna és que un dels titulars s'ha d'escriure pensant amb l'objectiu d'aconseguir més clics i entrades a una hipotètica pàgina web, mentre que l'altre titular s'ha d'escriure pensant en el valor purament informatiu i rigorós de la notícia en qüestió.

Compartiu els vostres titulars:

- Un/a portaveu de cada grup llegeix en veu alta els dos titulars que heu creat per un dels temes escollits.
- La resta de grups han de dir quin dels dos titulars està escrit amb una intenció informativa i quin està escrit amb la intenció de generar pescaclics.

Heu de tenir en compte que la **pressió del temps**, el fet de ser el més ràpid i el que obté un titular més bo en el menor temps possible, és un factor que actualment atorga molta pressió als mitjans de comunicació, ja que cada vegada prima més la **immediatesa**.

SESSIÓ 2. NOTÍCIES RIGOROSES I SENSACIONALISTES

Un cop treballada la informació que rebem i els tipus de titulars, en aquesta sessió el centre és la notícia. Es treballen els elements que ha de tenir una notícia rigorosa per distingir-la d'una sensacionalista, així com el concepte d'infoentreteniment, per poder fer un consum més conscient i crític de la informació i per anar preparant l'última part d'aquesta unitat, és a dir, la producció d'una notícia.

Activitat 4. Notícia rigorosa i notícia sensacionalista. El mètode de les 6W

Per inferir la diferència entre una informació periodística rigorosa i una sensacionalista, es parteix de la comparació de dues peces audiovisuals, en les quals s'explica l'arribada dels primers turistes alemanys a Mallorca després del confinament per la COVID-19. La primera és una notícia facilitada per l'Agència EFE i l'altra una informació sobre el mateix fet, però contextualitzada en un programa d'entreteniment.

Després, es demana a l'alumnat que elaborin una infografia que contingui alguns dels conceptes claus d'aquesta unitat didàctica. Per fer-la, se'ls hi ofereix la informació agrupada i sintetitzada prèviament.

Mira aquests dos vídeos i respon les preguntes:

Agència de comunicació	Data	Vídeo	Duració
Agencia EFE	15/06/2020	Mallorca recibe a los primeros turistas alemanes	1:22 min

Mitjà de comunicació	Data	Vídeo	Duració
TV3	15/06/2020	Està passant	Del minut 8:55 al minut 14

- De què parlen? Què expliquen?
- Quines diferències observes en el tractament de la informació?
- Creus que l'Agència EFE i el programa 'Està passant' tenen el mateix objectiu quan informen?
- Saps què és la Agència EFE? Si no ho saps, busca informació.

A continuació llegeix aquest text i fes una infografia que contingui com a mínim els conceptes següents: notícia rigorosa, 6W, infoentreteniment, notícia sensacionalista.

Una notícia és un relat periodístic que explica un fet d'actualitat. Pot ser oral, audiovisual o escrita i sempre va precedida d'un titular (del que ja hem parlat en els apartats anteriors). El periodista, quan elabora una notícia, ha de donar resposta a les preguntes sobre: el **què**, el **qui**, el **com**, el **quan**, l'**on** i el **per què** del fet concret, sota principis de veracitat i objectivitat. Aquesta és la regla de les **6W** i és el **mètode** que fan **servir els i les periodistes per contextualitzar les notícies**. Es diu 6W perquè ve de les sigles en anglès: **What, Who, How, When, Where, Why**.

Les notícies, però, de la mateixa manera que els titulars informatius, poden ser sensacionalistes. No totes les notícies són rigoroses i tenen una finalitat únicament informativa. N'hi ha que tenen objectius que van més enllà de la informació i busquen guanyar més audiència, entretenir o provocar reaccions immediates al públic.

Des de finals del segle XX, investigadors com ara Krüger, Patterson o Lozano van detectar una nova tendència a l'hora d'informar, a la que van anomenar "**infoentreteniment**": la fusió d'informació i entreteniment per atraure públic que no té gaire interès en el llenguatge informatiu. L'infoentreteniment converteix els fets en un espectacle atractiu pel públic i això es fa servir de ganxo per captar més audiència i mantenir-la. Així, la transmissió de la realitat se subordina a les tècniques pròpies de la ficció i l'entreteniment. El mitjà audiovisual ha creat una **nova noció de notícia**, que reuneix elements d'humor o de tragèdia, i que barreja els aspectes conflictius o espectaculars amb els elements importants.

Per tant, la notícia elaborada amb el mètode de les 6W se la considera una notícia rigorosa, mentre que una notícia basada en l'infoentreteniment se la considera una notícia sensacionalista:

Una **notícia rigorosa**:

- Té com objectiu informar i formar l'audiència.
- Basa el seu discurs en el què, qui, com, quan, on i el perquè dels fets d'actualitat.
- Utilitza un llenguatge precís, rigorós.
- Les fonts d'informació són contrastades i fiables.
- Mostra els fets amb la màxima objectivitat.
- Descarta la informació innecessària per tal d'informar de manera precisa i clara.
- Fa ús d'imatges necessàries i descriptives per contextualitzar els fets, i n'utilitza de casolanes només si és necessari.

Una **notícia sensacionalista** és aquella que...

- Té com a objectiu entretenir i guanyar audiència.
- Basa el seu discurs en una narració dramatitzada pròpia de la ficció (música, ritme, etc.).
- Utilitza un llenguatge col·loquial.
- Les fonts sovint no estan contrastades o en desconexem l'origen.
- Mostra els fets de manera exagerada i utilitza elements emocionals per connectar amb el públic.
- Fa ús d'imatges impactants, sovint sense tenir en compte la sensibilitat del públic, i utilitza molts cops imatges d'origen amateur.

Les notícies sensacionalistes les podem trobar a la televisió en forma de magazines de matí o de tarda que ofereixen una vessant més lúdica de la informació i, en comptes de relatar els fets que han passat, presenten testimonis, fan safareig, tertúlies per opinar del què ha passat segons el punt de vista dels participants... Són formats més llargs que els telenotícies i fan servir la fusió de la informació i l'entreteniment. A internet i a les xarxes socials (YouTube, Instagram...) també circulen molts continguts que barregen elements informatius amb elements propis de l'entreteniment, que compartim amb molta facilitat sense qüestionar-nos si són informacions rigoroses o no.

Les dinàmiques d'internet fan que aquesta tendència augmenti, ja que:

- L'actual model d'ingressos a internet es basa en la publicitat i aquesta depèn de **la quantitat de visites que aconseguixis captar** a la teva pàgina web.
- Els usuaris poden **aportar material sobre els fets**, a través de les xarxes socials o de plataformes que permeten compartir continguts.
- Per tant, el que abans només podien fer els i les periodistes: **informar; ara està a l'abast de qualsevol usuari**, de qualsevol persona amb accés a internet.
- Les empreses poden saber d'una manera molt fàcil quin tipus de notícies i imatges interessen a l'audiència, veient **les tendències i les interaccions dels usuaris** a les xarxes.

Hem de prendre consciència que consumir informació espectacularitzada fa que tinguem menys sensibilitat a l'hora de veure imatges i pot fer que trivialitzem els fets i perdem la capacitat de donar importància a elements que en tenen. Ens calen coneixements i entrenament per tenir consciència de l'existència d'aquest tipus de continguts. Entretenir-nos és bo, sempre que sapiguem que ens estem entretenant.

Activitat 5. Analitzem una notícia

Aquesta activitat està concebuda per aprofundir. Abans de fer-la caldria parlar de les fonts d'informació (fiables), el llenguatge rigorós i el dret a la intimitat de les persones. Per això, proposem una primera activitat de recerca, reflexió i definició perquè l'alumnat pugui clarificar aquests conceptes. Per guiar a l'alumnat en aquest procés de recerca i definició dels conceptes, recomanem consultar els següents recursos:

- Començar definint què és una **font**. Per això, es pot consultar aquest document elaborat per l'Arxiu Nacional de Catalunya: ['Les fonts de la història. Les fonts primàries i les fonts secundàries'](#). Un cop l'alumnat tingui clar què és una font, a la Viquipèdia poden trobar més informació sobre l'ús de les fonts del periodisme consultant, per exemple, l'entrada ['Font periodística'](#).
- Per poder definir el concepte de **llenguatge rigorós**, recomanem fer una cerca al diccionari per trobar la definició concreta de rigor i, seguidament, que busquin un antònim de rigor. A continuació, pot ser útil la lectura del punt **6.Fer periodisme amb rigor** i el punt **7.Repensar el llenguatge** que trobareu a l'article ['Periodisme contra els prejudicis: vuit apunts per fer-ho millor'](#) publicat a *El Crític*.
- Per entendre com conviuen **el dret a la intimitat de les persones** i el dret a la informació en el context del periodisme, proposem consultar el punt 9 del [Codi deontològic del Col·legi de Periodistes de Catalunya](#) i el punt 4 dels principis generals del [Código Deontológico de la FAPE](#) (Federación de Asociaciones de Periodistas de España).

Una vegada els conceptes estiguin clars, es proposa treballar a partir de l'anàlisi d'una notícia d'actualitat en format audiovisual, triada per l'alumnat, i es recomana treballar en petit grup. Quan tots els grups acabin l'activitat, poden compartir les conclusions a les quals han arribat.

Per guiar el procés de cerca de la notícia, es pot escollir un únic tema per tot l'alumnat, i que cada grup busqui notícies diferents, de diversos mitjans de comunicació, sobre aquest mateix tema. D'aquesta manera, en el moment de posar en comú les anàlisis de les notícies realitzades pels grups potser es veurà de forma més clara els diversos enfocaments amb què es pot presentar un mateix tema, una mateixa informació.

Ara que ja coneixes els conceptes de titular, notícia rigorosa i infoentreteniment, et proposem l'anàlisi d'una notícia en format audiovisual. Abans de fer l'anàlisi de la notícia, però, cal que tinguem clars tres conceptes fonamentals: les fonts d'informació, el llenguatge rigorós i el dret a la intimitat de les persones. Pots explicar què són?

Busca informació a internet i defineix els conceptes següents aplicats a l'àmbit del periodisme:

- Fonts d'informació:
- Llenguatge rigorós:
- Dret a la intimitat:

5.1 Cerca d'una notícia d'actualitat

Organitzats en grups:

- Busqueu una notícia d'actualitat en format audiovisual d'un mitjà de comunicació (es poden trobar fàcilment accedint a les webs dels canals de televisió, per exemple: [TV3](#), [TVE](#), [La Sexta](#)).
- El vídeo que escolliu no cal que estigui extret d'un telenotícies: la informació també ens arriba a través d'altres formats, com són els programes de reportatges, els matinals, canals de YouTube rigorosos, etc.

Un cop tingueu la notícia seleccionada, visualitzeu-la i analitzeu-la. La idea és que puguis comprovar, per tu mateix, si la notícia que estàs veient és rigorosa o sensacionalista. Per analitzar-la, t'oferim una taula amb unes preguntes-guia que et poden ser útils.

Pregunta	Si	No	Justificació
És rellevant el que explica la notícia?			
Explica el què, qui, com quan, on i per què dels fets (o la majoria)? Mètode de les 6W			
Explica els fets d'una manera objectiva?			
Tota la informació que es dona és necessària i no dona rellevància a fets anecdòtics?			

Les imatges que es mostren busquen la descripció dels fets i no l'emoció?			
Es personalitzen els temes buscant la part més humana dels fets?			
Es respecta el dret a la intimitat de les persones?			

Si la majoria de les respostes són afirmatives, podem concloure que estem davant d'una notícia rigorosa.

A vegades una notícia rigorosa pot tenir també algun element sensacionalista. Per comprovar-ho, torna a revisar la notícia i respon les preguntes de la taula:

Pregunta	Sí	No	Justificació
Es percep una intenció o posicionament en la manera d'explicar els fets?			
Es posa l'accent en els aspectes tràgics o emocionals a través del discurs o de la música?			
Afegeix informació innecessària o anecdòtica?			
Les imatges que es mostren són espectaculars i/o impactants?			
Es personalitzen els temes buscant la part més humana dels fets?			
Es vulnera el dret a la intimitat de les persones?			

5.2 Reflexió final i conclusions

- Quins elements de sensacionalisme heu trobat?
- De les notícies que heu analitzat, n'hi ha alguna que considereu totalment rigorosa? I alguna que considereu totalment sensacionalista?
- Per què existeix aquesta tendència a l'hora de mostrar una notícia?
- Creus que es fa servir el sensacionalisme per cridar l'atenció? Perquè et vingui de gust llegir o mirar la notícia? Justifica la resposta.

SESSIÓ 3. PRODUÏM UNA NOTICIA!

En aquesta sessió es proposa produir una notícia en grup i es faciliten pautes per seguir tot el procés de producció. Es recomana consultar els tutorials d'eduCAC **Preproducció. Preparem el projecte i Producció. Gravem!**.

Es demana a l'alumnat que comprovin si les dades que han recollit per fer la notícia en grup són certes i que contrastin les fonts d'informació. Per això, perquè tinguin en compte els passos a seguir per poder contrastar fonts d'informació, es proposa la visualització del vídeo **Atura't, pensa i verifica**. Aquest vídeo forma part d'una campanya de recomanacions que va llençar el CAC durant la crisi de la Covid-19, però fora del context de crisi sanitària també resulta útil perquè entenguin amb què s'han de fixar abans de compartir informació.

Activitat 6. Fem el guió tècnic

Ara et proposem que produeixis una notícia en grup. Primer, heu de constituir el vostre equip i fer una reunió per tal de decidir què voleu explicar i què farà cadascú i, després, fer el guió tècnic.

Heu d'escollir:

- **Un tema d'actualitat** per fer una notícia seguint els principis del rigor informatiu. Si voleu, pot ser sobre el vostre institut o la vostra escola.
- **Un/a presentador/a** que, a través de la veu, sense sortir a la imatge, narri els fets (és a dir, que faci la veu en off).
- **Un/a reporter/a** que surti davant de càmera per explicar, en 10-20 segons, una part de la notícia (d'això se'n diu fer un *stand-up*).

Heu de tenir en compte que:

- La notícia ha de durar entre 1 i 2 minuts.
- La notícia ha de respondre les preguntes **què, qui, com, quan, on i per què** del tema que tractarem.
- Heu de ser **objectius i contrastar les vostres fonts**.
- Cal utilitzar un **llenguatge rigorós**.
- Explicar els fets de manera **concisa i clara**, prioritzant els aspectes més rellevants.
- Escollir **imatges descriptives** que ajudin a explicar els fets tal com són, allunyant-vos de l'espectacle i de l'impacte emocional.
- Podeu extreure les imatges d'internet sempre que l'autor/a ho permeti i citant-lo degudament.
- Heu de comprovar si les dades que teniu són certes, contrastant les **fonts d'informació**.

Mira el vídeo següent i anota quins passos recomanen que segueixis per contrastar les fonts d'informació:

Autoria del vídeo	Data	Vídeo	Duració
Consell Audiovisual de Catalunya (CAC)	8/04/2020	Atura't, pensa i verifica	0:37 segons

Preparem el guió tècnic

Prepararem la notícia seguint el següent guió tècnic:

	Pla	Text	Imatge	Duració
Titular de la notícia	1			
Entrada de la notícia Allò que és més importat	2			
Cos de la notícia Explicació dels fets	3			
	4			
	5			
Final Resum de la notícia o síntesi dels fets més importants	6			

Activitat 7. Gravem la notícia

Un cop hem preparat tot el que necessitem segons el guió tècnic, posem fil a l'agulla per gravar i descarregar tot el material necessari per produir la notícia.

1. Amb un dispositiu que permeti l'enregistrament de so **gravarem la veu en off** (la narració de la notícia).
2. Amb un dispositiu que permeti l'enregistrament de vídeo **gravarem les imatges**:
 - Les imatges necessàries per descriure els fets

- Un *stand-up* (un reporter davant de càmera explicant, en 10-20 segons, una part de la notícia)
 - Algun testimoni, si així ho creiem convenient
3. Ens **descarregarem** les imatges o vídeos d'internet que ens siguin necessàries per explicar els fets.

Per a més informació sobre el procés de gravació, us recomanem consultar el tutorial **Producció. Gravem!**, que mostra els seus aspectes essencials.

Preparem la pròxima sessió

Quan tinguem tot el material necessari gravat o descarregat, el passarem a l'ordinador i el guardarem bé per tenir-lo a punt per a la següent sessió. En cas que la gravació es realitzi fora de l'horari lectiu, guardarem el material que hàgim pogut avançar.

SESSIÓ 4. EDITEM LA NOTÍCIA!

En aquesta última sessió es proposa l'edició de la notícia i la visualització de la feina de cada equip per fer una reflexió final. Cada grup ha de comprovar si la feina que han fet els altres equips segueix els ítems que s'indiquen al final de l'activitat 9. Recomanem consultar el tutorial eduCAC **Postproducció. Editem!**

Activitat 8. Editem la notícia

8.1 Treball d'edició

Ho farem en un ordinador o en un dispositiu en què tinguem un programa o aplicació d'edició de vídeo (MovieMaker, iMovie, etc.) i editarem les notícies preparades anteriorment seguint el guió tècnic.

Recordem que la seva duració ha de ser d'entre **1 i 2 minuts** i recomanem que es guardi en formats com **.mov o .mp4**. Per a més informació sobre l'edició d'un vídeo, us recomanem consultar el tutorial eduCAC **Postproducció. Editem!**, que mostra com fer-ho.

8.2 Preparem els vídeos per a la visualització

Per facilitar la visualització de les notícies i compartir-les amb la resta de la classe, us proposem dues opcions perquè trieu segons les vostres preferències:

Opció 1

Utilitzar eines col·laboratives

Podem utilitzar recursos com Dropbox o Google Drive per compartir els resultats.

1. Creem una **carpeta compartida** de la classe
2. Dins d'aquesta carpeta, en creem **una altra per a cada grup**
3. Cada carpeta contindrà:
 - **El vídeo** de cada grup
 - **Un document** perquè els altres grups puguin comentar els resultats

Opció 2

Utilitzar eines d'allotjament de vídeos

Podem utilitzar recursos com YouTube o Vimeo.

4. **Creem un canal**. Ho podem fer com a grup classe o com a centre educatiu. Si el centre ja té el seu propi canal, podem crear una llista de reproducció per al projecte.
5. **Pugem els vídeos corresponents**

Recordem que **es poden fer canals privats** per tal que no perillin els drets d'imatge. D'aquesta manera, els vídeos realitzats no seran públics.

Activitat 9. Visualitzem les notícies de tots els equips

Tota notícia té la intenció d'informar i s'adreça a un receptor, el públic. En aquest cas, el públic sereu vosaltres.

Visualitzareu les notícies realitzades per tots els grups per analitzar com ha resolt l'encàrrec cada grup i comprovarem si som capaços de detectar els elements d'una notícia rigorosa i els d'una espectacularitzada.

Cada grup ha de comprovar si les notícies dels altres grups compleixen els següents criteris:

- La notícia ha donat resposta a les preguntes què, qui, com, quan, on i per què?
- S'ha fet amb objectivitat?
- S'utilitza un llenguatge rigorós? Quines paraules o expressions ho indiquen?
- Sembla que s'han contrastat les fonts d'informació? Per què?
- Explica els fets de manera concisa i sense informacions irrelevantes?
- Quin tipus d'imatges fa servir? Les imatges són descriptives o són més pròpies de l'espectacle?

Si hem utilitzat eines col·laboratives...

Durant el debat, utilitzarem el document de la carpeta de cada grup per escriure un comentari conjunt que reculli les conclusions del grup classe.

Si hem utilitzat YouTube o Vimeo...

Durant el debat, sintetitzarem les conclusions de la classe sobre cada vídeo en un comentari acordat entre tots i totes.

MATERIALS COMPLEMENTARIS I D'AMPLIACIÓ

Recomanables per:

- Qui vulgui saber-ne més i aprofundir
- Treballs de recerca de batxillerat
- Treballs d'investigació sobre educació mediàtica, llenguatge audiovisual, etc.

Publicacions (articles, entrevistes, recerca, pàgines web...)

- **Publicació:** [El descenso de la calidad de los informativos de televisión](#)
Descripció: Article de la periodista Lúcia Oliva, publicat als Quaderns del CAC.
Aplicació: Aquest article és un interessant recurs de documentació per al professorat, com a marc teòric de cara al treball a l'aula. També pot plantejar-se com a treball addicional de la unitat, per reflexionar sobre els conceptes treballats en una sessió extra, en què es pot plantejar un debat a partir de la lectura de l'article.
- **Publicació:** [La crisis como espectáculo: el infoentretenimiento en las noticias sobre el rescate bancario en la prensa española de referencia](#)
Descripció: Article de Salomé Berrocal, Marta Redondo i Luís Miguel Torres, de la Universitat de Valladolid, publicat a la revista *Communication & Society* de la Universitat de Navarra (2015).
Aplicació: Aquest article pot ser un interessant recurs de documentació per al professorat, com a marc teòric de cara al treball a l'aula.
- **Publicació:** [El infoentretenimiento en los informativos líderes en la Unión Europea](#)
Descripció: Estudi de José Alberto García Avilés, de la Universitat Miguel Hernández, que analitza els elements propis de l'infoentreteniment presents en informatius de 13 països europeus.
Aplicació: Aquest estudi pot ser un interessant recurs de documentació per al professorat, com a marc teòric de cara al treball a l'aula.

Audiovisuals (vídeos de YouTube, pel·lícules, reportatges, documentals, conferències...)

- **Canal de YouTube:** [Cómo se hacen las noticias según Demasiado tarde](#)
Descripció: Paròdia sobre els canals que mostren les notícies de forma exagerada. *Demasiado Tarde* és un programa de CNN Chile conduït per Nicolás Copano, que es defineix com un contra informatiu basat en l'humor i que s'emet tant online com a Canal Vive de VTR i CNN Chile.
Aplicació: Aquest vídeo es pot utilitzar a l'inici de la segona sessió, per tal d'entendre, a través de la paròdia, alguns dels elements característics de l'espectacularització de la informació.

- **Vídeo de YouTube:** [Prensa vs. Youtubers](#)

Descripció: Vídeo del *youtuber* i periodista "Dani in the Jungle", on mostra la seva percepció sobre els canvis que ha generat YouTube als mitjans de comunicació. La seva perspectiva és la d'un periodista que entén YouTube com un mitjà més que, emprat correctament, també compleix una funció social.

Aplicació: Aquest vídeo es pot utilitzar per fer una reflexió sobre els canvis als mitjans de comunicació des de l'arribada i el creixement de plataformes com YouTube.

- **Programa TV:** [La desinformación en la era de la información](#)

Descripció: Col·loqui amb Gumersindo Lafuente, periodista pioner del periodisme digital a Espanya i Daniel García Andújar, artista visual, dirigit pel periodista Miguel Castro Uceda al programa *A punto con la 2*, de RTVE.

Aplicació: Aquest vídeo pot ser un recurs interessant per reflexionar sobre el paper dels mitjans de comunicació en el paradigma informatiu actual.

- **Vídeo educatiu:** [L'ofici de corresponsal i l'espectacularització de la informació](#)

Descripció: Vídeo educatiu del portal eduCaixa, que ens mostra la visió de la periodista i corresponsal Rosa Maria Calaf sobre l'espectacularització de la informació. A partir de la seva experiència, ens fa entendre que buscar l'espectacle és desinformar.

Aplicació: Aquest recurs es pot visualitzar un cop acabada la segona sessió amb l'objectiu d'assentar els coneixements adquirits a través de l'experiència d'un professional de l'àmbit.

edu

CAC

